

Z09+Z10 — zmiany historyczne

Liczba stron (i zadań): 3. Najlepiej rozwiązania nanieść na ten dokument, najlepiej kolorem innym niż czarny.

1. Historia języków A oraz B (25%)

Poniżej zapisano kilka słów (w zapisie fonetycznym IPA) w dwóch pokrewnych sobie językach (A oraz B) wraz z ich polskimi tłumaczeniami.

język A	język B	język A	język B	język A	język B
ossin	isoŋeni	gem	jiimo	jegab	jijebo
nwolil	nuʎelis	dejtat	jecetis	vim	ɕemo
lajkaɡ	ʎekogim	assik	jesofeki	pwotiz	pucezim
rmaz	ʒemjeʒe	katrug	ceceroje	dawzwaf	dozaɕe
dwom	dumis	gtwob	jetubim	dajp	jepis
wagɔd	agadim	lkejb	ʎecebje	lwon	jelunim
rɛz	jeʒazis	bjez	ibjizim	bɛz	objazis
kjav	cahim	fep	jiɕipis	woswas	usafe
kwom	jikumɔ	fun	honim	kawb	kobje
wafɛp	aɕapje	jerowf	jiroɕe	dɔb	dabo

Który z poniższych trzech schematów najlepiej pasuje do rekonstrukcji rozwoju tych języków (strzałka oznacza pochodzenie języków; X to hipotetyczny wspólny przodek języków A i B)? Odpowiedź uzasadnij.

$$X \rightarrow A \rightarrow B$$

(1)

$$X \rightarrow B \rightarrow A$$

(2)

X

↙

↘

A

B

(3)

2. Historia języków *C* oraz *D* (25%)

Poniżej zapisano kilka słów (w zapisie fonetycznym IPA) w dwóch pokrewnych sobie językach (*C* oraz *D*) wraz z ich polskimi tłumaczeniami.

język <i>C</i>	język <i>D</i>	język <i>C</i>	język <i>D</i>
dobfor	dobfor	joi	oɣi
jiɣol	digol	johei	oɣeɣi
fo	fov	neɕe	nebev
jugoɕ	ukob	jaihil	arixil
juɕa	uba	keleh	kelef
jeiba	elipa	ɜefper	ɜefper
tana	tanaɜ	kakkaɗ	kakkad
leg	lek	gahar	gasar

Który z poniższych trzech schematów najlepiej pasuje do rekonstrukcji rozwoju tych języków (strzałka oznacza pochodzenie języków; *Y* to hipotetyczny wspólny przodek języków *C* i *D*)? Odpowiedź uzasadnij.

$$Y \rightarrow C \rightarrow D \tag{4}$$

$$Y \rightarrow D \rightarrow C \tag{5}$$

$$\begin{array}{ccc} & Y & \\ \swarrow & & \searrow \\ C & & D \end{array} \tag{6}$$

3. Kosmiczni rozbitkowie z Polski (50%)

W przyszłości nasi rodacy wybrali się statkiem kolonizacyjnym na odległą planetę — by tam się osiedlić, mając nadzieję na uczynienie jej lepszą wersją Polski. :)

Niestety, nie do końca wyjaśniona katastrofa spowodowała całkowite odcięcie ich od reszty Drogi Mlecznej, a także (jak się okazało) zniszczenie wszelkiego dobytku materialnego. Na szczęście sami koloniści (oraz ich zwierzęta i rośliny) przeżyli i po kilkuset latach nawiązano z nimi (właściwie z ich dalekimi potomkami) wreszcie kontakt. Ze względu na izolację oraz brak języka pisanego, ich język (a był to wyjściowo oczywiście język polski) zmienił się znacząco. Uzupełnij poniższą tabelkę przewidywanymi (sensownie) przez Ciebie formami odpowiednich wyrazów (podaj wymowę w polskim zapisie ortograficznym, a w razie potrzeby opisz dodatkowe głoski) a pod tabelką wypunktuj i nazwij te zmiany w kolejności chronologicznej (co najmniej 3 punkty powinny się tu znaleźć).

dzisiejszy polski	język po latach izolacji
<i>kot</i>	
<i>koza</i>	
<i>dziecko</i>	
<i>żona</i>	
<i>dom</i>	

dzisiejszy polski	język po latach izolacji
<i>nos</i>	
<i>oko</i>	
<i>ręka</i>	
<i>duch</i>	
<i>wino</i>	